

ผลของสารสกัดจากเมล็ดน้อยหน่าต่ออัตราการตายของแมลงวัน ยุงและเห็บโค

คณิต ขอพลอยกลาง¹ จารุยา ขอพลอยกลาง²

บทคัดย่อ

การทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของสารสกัดเมล็ดน้อยหน่าในระดับต่างๆต่ออัตราการตายของแมลงวัน ยุง และเห็บโค ทำการทดลองทั้งหมด 5 การทดลองคือ ผลต่ออัตราการตายของหนอนแมลงวัน แมลงวัน ลูกน้ำยุง ยุง และเห็บโค ใช้ความเข้มข้นของสารสกัดเมล็ดน้อยหน่าระดับต่างๆคือ 0, 10, 20, 30, 40 และ 50 กรัม/น้ำ 1 ลิตรทุกการทดลอง ทำการสกัดสารโดยบดเมล็ดน้อยหน่าที่แห้งให้เป็นผง แล้วนำผงเมล็ดน้อยหน่าจำนวนดังกล่าวข้างต้นไปแช่ในน้ำที่มีแอลกอฮอล์ (95%) 1 ใน 10 ส่วน เป็นเวลา 24 ชั่วโมง เมื่อครบกำหนดนำมากรองเอาแต่น้ำพ่นลงบนแมลงที่ทดลอง ยกเว้นลูกน้ำยุงใช้วิธีแช่ ผลการศึกษาพบว่าระดับของสารสกัดจากเมล็ดน้อยหน่าสามารถฆ่าแมลงได้แตกต่างกัน สารสกัดจากเมล็ดน้อยหน่าที่ระดับ 40 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตรขึ้นไปเหมาะสมในการฆ่าหนอนแมลงวันและแมลงวัน โดยทำให้หนอนแมลงวันและแมลงวันตายไม่แตกต่างกันกับระดับความเข้มข้นที่สูงกว่าที่ 72 ชั่วโมงและ 90 นาทีตามลำดับ สารสกัดจากเมล็ดน้อยหน่าที่ระดับตั้งแต่ 30 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตรขึ้นไปเหมาะสมในการฆ่าลูกน้ำยุง ยุง และเห็บโค โดยทำให้ลูกน้ำยุง ยุง และเห็บโคตายไม่แตกต่างกันกับระดับความเข้มข้นที่สูงกว่า ($p > 0.05$) ที่ 4, 4 และ 84 ชั่วโมงตามลำดับ การทดลองนี้ชี้ให้เห็นว่าระดับของสารสกัดจากเมล็ดน้อยหน่าเหมาะสมในการฆ่าแมลงแต่ละชนิดแตกต่างกัน และแมลงในระยะตัวเต็มวัยเมื่อถูกสารสกัดจะตายเร็วกว่าระยะตัวอ่อน

คำสำคัญ : สารสกัด, เมล็ดน้อยหน่า, แมลงวัน, ยุง, เห็บโค

---

¹ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช

² คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช